C/2024/6335

7.11.2024.

P9_TA(2024)0070

Novi val masovnih uhićenja oporbenih aktivista i članova njihovih obitelji u Bjelarusu

Rezolucija Europskog parlamenta od 8. veljače 2024. o novom valu masovnih uhićenja oporbenih aktivista i članova njihovih obitelji u Bjelarusu (2024/2550(RSP))

(C/2024/6335)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Bjelarusu,

— uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da je u siječnju 2024. bjeloruski Odbor za državnu sigurnost (KGB) proveo racije, ispitivanja i pritvaranja više od 200 članova obitelji političkih zatvorenika i bivših političkih zatvorenika kao i korisnika inicijative „INeedHelpBY” zbog optužbi povezanih s „ekstremizmom”; budući da su to većinom majke i supruge političkih zatvorenika, uključujući Marinu Adamovič, suprugu Mikalaja Statkeviča, Tacijanu Sjevjarinjec, majku Pavela Sjevjarinjeca i ranije uhićenu Darju Losik, suprugu Igara Losika;

B. budući da su u odsutnosti podignute dodatne optužnice protiv 20 političkih analitičara, novinara i sociologa, nazivanih „Cihanouskini analitičari”, koji će se, budu li osuđeni, suočiti s konfiskacijom imovine i oduzimanjem državljanstva;

C. budući da se politički zatvorenici, uključujući vođe stranaka Mikalaja Kazloua, Ryhora Kastusioja, Mikalaja Statkeviča i Pavela Sjevjarinjeca, suočavaju s izolacijom, mučenjem, uskraćivanjem medicinske skrbi i prisilnim radom;

D. budući da je nedavna represija prethodila parlamentarnim i lokalnim „izborima” 25. veljače 2024.; budući da Zakon o političkim strankama iz 2023. sprečava demokratske oporbene stranke da sudjeluju na izborima;

1. oštro osuđuje nedavni val masovnih uhićenja u Bjelarusu i potiče nelegitimni Lukašenkov režim da prestane s represijom, posebno svakim rodno uvjetovanim progonom, te podsjeća režim na njegove međunarodne obveze;

2. poziva na hitno bezuvjetno puštanje na slobodu i obeštećenje više od 1 400 političkih zatvorenika, kao i njihovih obitelji i proizvoljno pritvorenih osoba, uz vraćanje njihovih punih prava;

3. ponavlja svoje stajalište o nedostatku transparentnosti, slobode i pravednosti prije parlamentarnih i lokalnih „izbora” u Bjelarusu te poziva EU, njegove države članice i međunarodnu zajednicu da ne priznaju rezultate;

4. poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Vijeće da odgovore nametanjem strožih sankcija Lukašenkovu režimu, među ostalim protiv robe koja uključuje prisilni rad političkih zatvorenika, strožih financijskih sankcija i sankcija za pojedince odgovorne za teška kršenja ljudskih prava, uključujući visoke dužnosnike i članove sigurnosnih snaga; poziva na daljnje smanjenje diplomatske prisutnosti Bjelarusa u EU-u, kontinuiranu potporu žrtvama režima s pomoću posebnih instrumenata kojima im se omogućuje dobivanje viza i boravišnih dozvola EU-a te na rješavanje slučajeva apatridnosti;

5. poziva Komisiju i države članice da dodatno podupru dokumentiranje kršenja ljudskih prava u Bjelarusu, da ponovno pretvore ispitivanje Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava (OHCHR) o stanju ljudskih prava u Bjelarusu u potpuno neovisan istražni mehanizam, da poštuju mandat posebnog izvjestitelja UN-a za stanje ljudskih prava u Bjelarusu te da povećaju odgovornost putem izvanteritorijalne i univerzalne jurisdikcije;

6. ponavlja svoju solidarnost s bjeloruskim narodom i svoju potporu njegovim legitimnim težnjama za demokratskom i europskom budućnosti te je i dalje predan neumornoj suradnji s demokratskim snagama, civilnim društvom i neovisnim medijima u korist bjeloruskog naroda;

7. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije/Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, državama članicama, predstavnicima bjeloruskih demokratskih snaga, de facto bjeloruskim tijelima vlasti, UN-u i Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju (OSCE).